

Väljaandja: Põllumajandusminister
Akti liik: määrus
Teksti liik: terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 20.05.2024
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv
Avaldamismärge: RT I, 17.05.2024, 4

Köögiviljakultuuride seemne kategooriad ning köögiviljakultuuride seemne tootmise ja turustamise nõuded¹

Vastu võetud 05.05.2006 nr 60
RTL 2006, 41, 734
jõustumine 21.05.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
13.03.2007	RTL 2007, 24, 429	25.03.2007
20.06.2007	RTL 2007, 52, 951	01.07.2007
28.05.2008	RTL 2008, 46, 639	09.06.2008
05.03.2009	RTL 2009, 25, 323	20.03.2009
06.05.2010	RTL 2010, 25, 439	22.05.2010
28.12.2010	RT I, 05.01.2011, 2	08.01.2011
19.12.2011	RT I, 27.12.2011, 1	30.12.2011, osaliselt 1.01.2012
16.12.2013	RT I, 20.12.2013, 1	31.12.2013
21.02.2014	RT I, 28.02.2014, 4	31.03.2014
12.06.2014	RT I, 18.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 28.06.2014, 18	01.07.2014
23.02.2017	RT I, 07.03.2017, 1	01.04.2017
25.01.2018	RT I, 27.01.2018, 1	01.02.2018, osaliselt 01.01.2019
20.03.2019	RT I, 26.03.2019, 1	01.04.2019
13.05.2020	RT I, 20.05.2020, 3	01.06.2020, osaliselt 01.07.2020
03.06.2020	RT I, 05.06.2020, 1	01.07.2020
29.06.2020	RT I, 03.07.2020, 7	06.07.2020
26.10.2020	RT I, 04.11.2020, 1	01.01.2021, tekstis läbivalt asendatud sõna „Põllumajandusamet” sõnadega „Põllumajandus- ja Toiduamet” vastavas käändes.
19.02.2021	RT I, 02.03.2021, 2	05.03.2021
06.12.2021	RT I, 16.12.2021, 1	01.01.2022
25.07.2022	RT I, 27.07.2022, 1	31.08.2022
13.05.2024	RT I, 17.05.2024, 3	20.05.2024

Määrus kehtestatakse «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 3 lõike 3, § 6¹ lõike 4, § 26 lõike 4, § 65 lõigete 4 ja 7, § 73 lõigete 8 ja 9, § 74 lõike 5, § 75 lõigete 2 ja 4, § 76 lõike 4, § 96 lõike 2, § 101 lõike 4, § 104 lõike 4, § 105 lõike 5, § 106² lõike 8 ning § 117 lõike 5 alusel.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse köögiviljakultuuride seemne, kaasa arvatud geneetiliste ressursside säilitamiseks ettenähtud säilitussordi sertifitseeritud seemne (edaspidi *säilitussort*), säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne kategooriad ning nende kvaliteedinõuded, hübriidsordi ja sisearetusliini tüübid, seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate loetelu ja nende esinemise piirmäärad, seemne tootmise nõuded, sertifitseerimise kord ja nõuded, sertifitseeritavate liikide loetelu, köögiviljakultuuri seemne sertifitseerimist tõendava dokumendi sisu nõuded ja kehtivusaeg, muu seemne kvaliteedinõuded, köögiviljakultuuri seemne pakendamise nõuded, köögiviljakultuuri seemne pakendamise ja müügipakendi sulgemise ning köögiviljakultuuri seemne müügipakendi ja köögiviljakultuuri seemnepartii märgistamise nõuded, sertifitseerimist või kontrollimist tõendavate dokumentide väljaandmise kord ning etikettide sisu ja vormi nõuded, turustamise nõuded, lõpuni sertifitseerimata köögiviljakultuuri seemnepartii etiketi ja saatedokumentide nõuded, köögiviljakultuuride mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded ning nõuded riikliku järelevalve teostamise sageduse ja ulatuse kohta.

[RT I, 16.12.2021, 1 - jõust. 01.01.2022]

(2) Määrusega kehtestatakse sellise seemne tootmise nõuded, mida kavatakse kasutada köögiviljataimede kasvatamiseks põllumajandussaaduse saamiseks, välja arvatud kasvatamiseks dekoratiivsel eesmärgil, või seemne tootmiseks.

2. peatükk KÖÖGIVILJAKULTUURIDE LIIKIDE LOETELU JA SEEMNE KATEGOORIAD

§ 2. Köögiviljakultuuride liikide loetelu

Määruse nõudeid kohaldatakse järgmiste köögiviljakultuuride liikide suhtes:

- 1) *Allium cepa* L. – harilik sibul; värtensibul;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 2) *Allium cepa* L. var. *Aggregatum* – pesasibul ehk šalottsibul;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 3) *Allium cepa* L. var. *Cepa* – harilik sibul, värtensibul;
- 4) *Allium fistulosum* L. – talisibul;
- 5) *Allium porrum* L. – porrulauk;
- 6) *Allium sativum* L. – küüslauk;
- 7) *Allium schoenoprasum* L. – murulauk;
- 8) *Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm. – aed-harakputk;
- 9) *Apium graveolens* L. – aedseller, juurseller;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 10) *Asparagus officinalis* L. – spargel;
- 11) *Beta vulgaris* L. – punapeet, sealhulgas peet Cheltenham, lehtpeet ehk mangold;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 12) *Brassica oleracea* L. – spargelkapsas, sealhulgas brokoli ja asparksapsas, lillkapsas, lehtkapsas, rooskapsas, kähar peakapsas, valge peakapsas, punane peakapsas, palmkapsas, tuttkapsas, nuikapsas;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 13) *Brassica rapa* L. – hiina kapsa rühm, sealhulgas pekingi lehtnaeris, naeris;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 14) *Capsicum annuum* L. – harilik paprika ehk punapipar;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 15) *Cichorium endivia* L. – endiiviasigur;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 16) *Cichorium intybus* L. – salatsigur, harilik sigur, sealhulgas punasigur ehk itaalia sigur, tööstuslik sigur ehk juursigur;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 17) *Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. et Nakai – harilik arbuus;
- 18) *Cucumis melo* L. – melon;
- 19) *Cucumis sativus* L. – harilik kurk, kornišon;
- 20) *Cucurbita maxima* Duchesne – suureviljaline kõrvits;
- 21) *Cucurbita pepo* L. – harilik kõrvits, sealhulgas taldrikkõrvits ja rullkõrvits;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 22) *Cynara cardunculus* L. – hispaania artišokk, kardi;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 23) *Daucus carota* L. – aedporgand toiduks või söödaks;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 24) *Foeniculum vulgare* Mill. – apteegitilli Azoricum-rühm;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 25) *Lactuca sativa* L. – aedsalat;
- 26) *Solanum lycopersicum* L. – harilik tomat;
[RT I, 28.02.2014, 4 - jõust. 31.03.2014]
- 27) *Petroselinum crispum* (Mill.) Nyman ex A. W. Hill – lehtpetersell, juurpetersell;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 28) *Phaseolus coccineus* L. – õisuba;
- 29) *Phaseolus vulgaris* L. – põõsasuba, lattuba;
- 30) *Pisum sativum* L. (partim) – kortsteraline hernes, siledateraline hernes, suhkruhernes;
- 31) *Raphanus sativus* L. – redis, must rõigas;
- 32) *Rheum rhabarbarum* L. – kurdlehine rabarber, sealhulgas harilik rabarber;
[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]
- 33) *Scorzonera hispanica* L. – aed-mustjuur;
- 34) *Solanum melongena* L. – baklažaan;
- 35) *Spinacia oleracea* L. – aedspinat;
- 36) *Valerianella locusta* (L.) Laterr. – põldkännak;
- 37) *Vicia faba* L. (partim) – põlduba;
- 38) *Zea mays* L. (partim) – suhkrumais, lõhenev mais.
[RTL 2007, 52, 951 - jõust. 01.07.2007]

§ 3. Köögiviljakultuuride seemne kategooriad ja nende tähistused

(1) Supereliitseemne kategooria seeme tähistusega SE on seeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud eliitseemne või sertifitseeritud seemne tootmiseks;
- 3) vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(2) Eliitseemne kategooria seeme tähistusega E on seeme, mis:

- 1) on toodetud supereliitseemnest või supereliitseemne põlvkonnale eelneva põlvkonna seemnest sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud sertifitseeritud seemne tootmiseks;
- 3) vastab eliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(3) Sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C või Z on seeme, mis:

- 1) on toodetud eliitseemnest või sordi omaniku või säilitaja kirjalikul taotlusel supereliitseemnest, mis vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on ette nähtud köögivilja tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud;
- 5) kuulub Põllumajandus- ja Toiduameti poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse kontrollimisele.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(4) Standardseemne tähistusega ST on §-s 2 nimetatud köögiviljakultuuride liikide, välja arvatud tööstusliku siguri (*Cichorium intybus* L.) seeme, mis:

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

- 1) on sordiehtne ja -puhas;
- 2) on ette nähtud köögivilja tootmiseks;
- 3) vastab standardseemne kohta kehtestatud nõuetele;
- 4) kuulub Põllumajandus- ja Toiduameti poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse pistelisele kontrollimisele.

[RTL 2009, 93, 1348 - jõust. 01.01.2010]

(5) Säilitussordi seeme tähistusega GR on §-s 2 nimetatud köögiviljakultuuride liikide seeme, mis:

- 1) on sordiehtne ja -puhas;
- 2) on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadega;
- 3) on ette nähtud säilitussordi standardseemne ja köögivilja tootmiseks;
- 4) vastab säilitussordi seemne kohta kehtestatud nõuetele;
- 5) on sertifitseeritud;
- 6) kuulub Põllumajandus- ja Toiduameti poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse pistelisele kontrollimisele.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(6) Säilitussordi standardseemne tähistusega GRST on §-s 2 nimetatud köögiviljakultuuride liikide, välja arvatud tööstusliku siguri (*Cichorium intybus* L.) seeme, mis:

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

- 1) on sordiehtne ja -puhas;
- 2) on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadega;
- 3) on ette nähtud köögivilja tootmiseks;
- 4) vastab säilitussordi standardseemne kohta kehtestatud nõuetele;
- 5) on kontrollitud tootja poolt;
- 6) kuulub Põllumajandus- ja Toiduameti poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse pistelisele kontrollimisele.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(7) Eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seeme tähistusega GRERI on §-s 2 nimetatud köögiviljakultuuride liikide seeme, mis:

- 1) on sordiehtne ja -puhas;
- 2) on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadega;
- 3) on ette nähtud köögivilja tootmiseks;
- 4) vastab eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne kohta kehtestatud nõuetele;
- 5) on kontrollitud tootja poolt;
- 6) kuulub Põllumajandus- ja Toiduameti poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse pistelisele kontrollimisele.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

3. peatükk

KÖÖGIVILJAKULTUURI SEEMNE TOOTMISE JA SERTIFITSEERIMISE NÕUDED

§ 4. Köögiviljakultuuride seemne kvaliteedinõuded

(1) Köögiviljakultuuride seemne kvaliteedinõuded seemnepartiide kohta on toodud lisas 1. Köögiviljakultuuride säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seeme ning «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatava köögiviljakultuuri seeme peab vastama lisas 1 nimetatud köögiviljakultuuride seemne kvaliteedinõuetele.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(1¹) Köögiviljakultuuride säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne minimaalne sordipuhtus on 90%.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(2) Seemnepartii peab olema vaba komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1–279), II lisa nimetatud ohtlikest taimekahjustajatest.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.06.2020]

(3) Seemnepartiis ei tohi esineda lisas 6 nimetatud kõögiviljakultuuride seemne kvaliteeti vähendavaid taimekahjustajaid lubatud piirmäärast rohkem.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.06.2020]

(4) Maisi (*Zea mays* L.) suhkrumaisi sortide, mis on eriti suure suhkrusisaldusega, idanevuse nõuet vähendatakse 75%-ni puhtast seemnest. Ametlikule etiketile või tarnija dokumendile märgitakse «minimaalne idanevus 80%».

[RTL 2010, 25, 439 - jõust. 22.05.2010]

§ 5. Tootmise nõuded

(1) Kõögiviljakultuuride seemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootmise korral peab välistama toodetava seemne segunemise mis tahes viisil naabruses asuvalt seemnepõllult pärit seemnega.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(2) Kõögiviljakultuuride seemne tootmisel rakendatakse komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 V lisa E-osas nimetatud kvaliteeti vähendava taimekahjustaja esinemise ennetamise meetmeid.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.06.2020]

§ 6. Standardseemne tootmise nõuded

(1) Kõögiviljakultuuride standardseemne tootmise korraldab sordi omanik, esindaja või säilitaja.

(2) Kõögiviljakultuuride standardseemne liigi- ja sordiehtsust ning -puhtust kontrollib põldtunnustamise käigus sordi omanik, esindaja või säilitaja ning säilitab andmeid nende kohta vähemalt kolm aastat.

(3) Standardseemne tootja:

1) peab arvestust toodetud standardseemne partiide üle ning säilitab seda arvestust vähemalt kolme aasta jooksul;

2) võtab seemneproovi igast toodetud standardseemne partiist ning säilitab neid proove vähemalt kahe aasta jooksul.

§ 6¹. Säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootmise nõuded

(1) Säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootmise korraldab tootja.

(2) Tootja kontrollib säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne liigi- ja sordiehtsust ning sordipuhtust ning säilitab andmeid nende kohta vähemalt kolm aastat.

(3) Säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne kvaliteedinõuetele vastavuse kontrollimiseks korraldab tootja:

1) seemnepartiist seemneproovi võtmise;

2) seemneproovi analüüsimise Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (edaspidi *ISTA*) akrediteeritud laboratooriumis.

(4) Säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootja:

1) peab arvestust toodetud seemnepartiide üle ning säilitab seda arvestust vähemalt kolm aastat;

2) säilitab igast toodetud seemnepartiist võetud seemneproovi vähemalt kaks aastat.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

§ 7. Vahemaa nõuded

(1) Kõögiviljakultuuride seemnete tootmise korral peavad taimed olema kaitstud võõrtolmlemise eest.

(2) Lõikes 1 nimetatud taimede võõrtolmlemise eest kaitsmiseks peab seemnepõld olema võõrtolmlemist võimaldavate taimedega põldudest eraldatud kas piisava vahemaaga või selles paragrahvis nimetatud juhul piisavat kaitset tagaval muul viisil.

(3) Kõögiviljakultuuride supereliit- ja eliitseemne ning sertifitseeritud seemne tootmise korral on väikseim vahemaa seemnepõllu ja naabruses asuva teise sordi või sama kategooria seemne sordipuhtuse nõuetele mittevastavate taimedega põllu vahel järgmine:

Liik	Vahemaa (m)	
	Supereliit- ja eliitseeme	Sertifitseeritud ja standardseeme
1) <i>Beta</i> liigid		
perekond <i>Beta</i> alamliigi külvist	1000	1000
sama alamliigi erinevasse sortide gruppi kuuluva sordi seemnepõllust	1000	600
sama alamliigi samasse sortide gruppi kuuluva sordi seemnepõllust	600	300
2) <i>Brassica</i> liigid		
soovimatu võõrtolmlemise allikast	1000	600
võõrtolmlemise allikast, mis võib risttolmlemise tulemusel ristuda <i>Brassica</i> liikidega	500	300
3) harilik sigur (<i>Cichorium intybus</i> L.)		
teisest sama perekonna liigi või alamliigi sordi seemnepõllust	1000	1000
teisest hariliku siguri sordi seemnepõllust	600	300

4) teisest risttolmleja kõõgiviljakultuuri liigi		
seemnepõllust, mis võõrtolmlemise tõttu võib põhjustada kasvatatava sordi kvaliteedi alanemise	500	300
võõrtolmlemise allikast, mis võib risttolmlemise tulemusel ristuda teiste liikide sortidega	300	100
5) [Kehtetu – RT I 05.01.2011, 2 – jõust. 08.01.2011]		

(4) Lõikes 3 sätestatud nõuet vahemaa kohta ei kohaldata, kui seemnepõld on võõrtolmlemise eest piisavalt kaitstud.

§ 8. Sertifitseerimise kord

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet sertifitseerib kõõgiviljakultuuride seemne rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Kõõgiviljakultuuride seemne sertifitseerimiseks tehakse põldtunnustamine ning korraldatakse proovide analüüsimine ja järelkontrolli põldkatsed. [RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(2) Kõõgiviljakultuuride seemne sertifitseerimiseks esitab taotluse sordi omanik, esindaja või säilitaja 31. maiks Põllumajandus- ja Toiduametile. [RT I, 02.03.2021, 2 - jõust. 05.03.2021]

(3) Põldtunnustamist teeb Põllumajandus- ja Toiduamet või sertifitseeritud seemne kategooria puhul põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja. [RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(4) Kõõgiviljakultuuride supereliit- ja eliitseemne tootmise korral peab taimik olema kasvuperioodil põldtunnustatud vähemalt üks kord.

(5) Sertifitseeritud seemne tootmise korral peab taimik olema kasvuperioodil põldtunnustatud vähemalt üks kord. Vähemalt 20% sertifitseeritud seemne seemnepõldudest peab olema põldtunnustanud Põllumajandus- ja Toiduamet. [RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

(6) Sertifitseerimise nõuetele vastava kõõgiviljakultuuride seemne partii kohta teeb Põllumajandus- ja Toiduamet põldtunnustamise, laboratoorse analüüsi ja järelkontrolli põldkatsete tulemusi arvestades sertifitseerimise otsuse ning väljastab nõuetekohased etiketid või määrab trükkida lubatud etikettide arvu. [RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.01.2019]

§ 8¹. Säilitussordi seemne sertifitseerimise kord

(1) Säilitussordi seemne sertifitseerimise nõuetekohasuse tagamiseks korraldab tootja säilitussordi seemne liigi- ja sordiehtsuse ning sordipuhtuse nõuetele vastavuse ning kvaliteedinõuetele vastavuse kontrolli.

(2) Sertifitseeritavast säilitussordi seemne partiist võtab proovi Põllumajandus- ja Toiduamet või seemneproovi võtmise tegevusloaga seemneproovi võtja (edaspidi *tegevusloaga seemneproovi võtja*). [RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(3) Tootja märgistab ja sulgeb sertifitseerimise nõuetele vastava säilitussordi seemne partii, arvestades säilitussordi seemne liigi- ja sordiehtsuse ning sordipuhtuse nõuetekohasust ja laboratoorse analüüsi tulemusi. [RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

§ 9. Seemnepõllu nõuded

(1) Põldtunnustamine tehakse taimede sellises arengustaadiumis, mis võimaldab adekvaatselt hinnata taimede liigiehtsust ja -puhtust, sordiehtsust ja -puhtust ning seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate levikut.

(2) [Kehtetu - RT I, 17.05.2024, 3 - jõust. 20.05.2024]

(3) Seemnepõllul ei tohi esineda eelkultuurist pärit taimi, mille seemet on kasvava liigi ja sordi seemnest laborikatse käigus raske eraldada, samuti umbrohu taimi või teiste liikide taimi määral, mis võib mõjutada kasvava taimiku liigiehtsust ja -puhtust ning sordiehtsust ja -puhtust, või määral, mis takistab põldtunnustamist.

(4) Taimekahjustajaid võib seemnepõllul esineda võimalikult vähe. Seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate leviku hindamisel kontrollitakse taimekahjustaja esinemist seemnepõllul visuaalselt.

§ 10. Sordiehtsuse ja -puhtuse nõuded

(1) Sertifitseeritav seeme peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas, sisearetusliini seeme peab oma omadustelt olema piisavalt sordiehtne ja -puhas.

(1¹) Seemne sordiehtsuse kontrollimiseks võib kasutada biokeemilist ja molekulaarset meetodit. [RT I, 27.07.2022, 1 - jõust. 31.08.2022]

(2) Sisearetusliini taim on sordiehtne ja -puhas, kui kasvava taimi välisunnused vastavad sordikirjeldusele.

(3) Hübridsordi seeme on piisavalt sordiehtne ja -puhas, kui seeme vastab iga ristlusvanema seemne sordiehtsuse ja -puhtuse kohta esitatud nõuetele.

(4) Sordiehtsust kontrollides võrdleb põldtunnustaja kasvavate taimede välisunnuseid sordikirjeldusega.

(5) Sordipuhtust kontrollitakse järelkontrolli põldkatsete käigus.

(6) Standardseemne pistelise järelkontrolli katse tegemise korraldab Põllumajandus- ja Toiduamet. [RTL 2009, 93, 1348 - jõust. 01.01.2010]

(7) Sertifitseeritud seemne, standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne järelkontrolli põldkatse tegemiseks võtab proovi Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(8) Säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne sordipuhtus on vähemalt 90%.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

§ 11. Proovi võtmine ja proovi suurus

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja võtab müügikonditsiooni viidud seemnepartiist rahvusvaheliselt kehtestatud meetodika kohaselt seemneproovi kõogiviljaseemne kvaliteedi määramiseks ja sulgeb sertifitseeritava seemnepartii müügipakendi või konteineri Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja turvakleebise või plommiga. Seemnepartii omanik tagab meetodikahaseks proovi võtmiseks juurdepääsu pakendile või konteinerile.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.07.2020]

(1¹) Automaatse proovivõtmisseadmega sertifitseeritavast seemnepartiist seemneproovi võtmine toimub Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all. Automaatse proovivõtmisseadme peab olema nõuetekohaseks tunnistanud ISTA akrediteeritud laboratoorium.

[RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

(2) Sertifitseeritav seemnepartii peab olema ühtlase kvaliteediga ja teistest partiidest eraldatud ning nõuetekohaselt märgistatud.

(3) Seemnepartii maksimaalne lubatud kaal ja võetava seemneproovi suurus on kehtestatud lisa 3. Seemnepartii maksimaalne lubatud kaal võib olla kuni 5% lubatust suurem.

(4) Hübridsordi puhul võib seemneproovi minimaalset kaalu vähendada veerandini kehtestatud kaalust. Sellisel juhul peab seemneproov kaaluma vähemalt 5 grammi ja koosnema vähemalt 400 seemnest.

§ 12. Seemne kvaliteeti vähendavad taimekahjustajad

Seemne kvaliteeti vähendavaid taimekahjustajaid, sh laokahjureid, võib seemneproovis esineda võimalikult vähe.

§ 13. Sertifitseeritava kõogiviljaseemne nõuded

(1) Sertifitseeritakse kõogiviljaseemne, mis on liigi- ja sordiehtne ning liigi- ja sordipuhas, on läbinud järelkontrolli põldkatsed ning vastab kvaliteedi, sealhulgas põlvnemise ning taimetervise nõuetele.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja sulgeb nõuetekohase seemnepartii müügipakendi või konteineri Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja turvakleebise või plommiga.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.07.2020]

(3) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnistanud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemnepartii sertifitseeritakse, kui seeme:

1) põlvneb otse teisest liikmesriigis või «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud supereliit-, eliit- või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest;

2) on tootjariigis koristatud;

3) on tootjariigis tehtud põldtunnustamise käigus tunnistanud selle kategooria seemne kohta kehtestatud nõuete kohaseks ning selle pakend on märgistatud nõuetekohase etiketiga ja seemnepartii on varustatud nõuetekohase saatedokumendiga.

4) vastab selle kategooria kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(4) Sertifitseerida võib idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- või eliitseemet. Põllumajandus- ja Toiduamet märgib etiketile sõnad "Ei vasta idanevuse nõuetele".

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

4. peatükk KÖÖGIVILJAKULTUURIDE SEEMNE PAKENDAMINE

§ 14. Pakendamise nõuded

(1) Kõogiviljakultuuride supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud seemne müügipakendi, välja arvatud EL väikepakendi ja ühekordselt suletava pakendi sulgemiskoht peab olema pitseeritud Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja plommi või turvakleebisega või peab pakend sulgemiskohal olema läbi õmmeldud etiketiga. Müügipakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist), etiketti või pakendit rikkumata.

[RT I, 20.05.2020, 3 - jõust. 01.07.2020]

(1¹) Säilitussordi, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne müügipakendi sulgemiskoha pitseerib tootja. Müügipakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma plommi, turvakleebist, etiketti või pakendit rikkumata.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(2) Kõogiviljakultuuride seemne EL väikepakend (edaspidi *EL väikepakend*) on pakend, mis sisaldab kuni:

1) 5 kg kaunviljade seemneid;

2) 500 g hariliku sibula, aed-harakputke, spargli, lehtpeedi, punapeedi, naeri, hariliku arbuusi, suureviljalise kõrvitsa, hariliku kõrvitsa, aedporgandi, redise, aed-mustjuure, aedspinati või põldkännaku seemneid;

3) 100 g muude kõogiviljakultuuride liikide seemneid.

(2¹) Eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne EL väikepakend on müügipakend, mis sisaldab kuni:

1) 250 grammi õisoa, põõsasoa, lattoa, kortsteralise herne, siledateralise herne, suhkruherne, põldoa, aedspinati, suhkrumaisi või

lõheneva maisi seemneid;

2) 25 grammi pesasibula, hariliku sibula, värtensibula, talisibula, porrulaugu, küüslaugu, aed-harakputke, punapeedi, sh Cheltenhami peedi, lehtpeedi ehk mangoldi, pekingi lehtnaeri, naeri, hariliku kurgi, kornišoni, suureviljalise kõrvitsa, hariliku kõrvitsa, aedporgandi, aedsalati, aedpeterselli, redise, musta rõika, aed-mustjuure või põldkännaku seemneid;

3) kuni 5 grammi murulaugu, aedselleri, juurselleri, spargli, kähara lehtkapsa, lillkapsa, roheline spargelkapsa, rooskapsa, kähara peakapsa, valge peakapsa, punase peakapsa, nuikapsa, hariliku paprika, kähara endiiviasiguri, sileda endiiviasiguri ehk eskariooli, salatsiguri, punasiguri, itaalia siguri, tööstusliku siguri, hariliku arbuusi, meloni, harilik artišoki, hispaania artišoki ehk kardi, hariliku tomati, hariliku apteegitilli, kurdlelise rabarberi või baklažaani seemneid.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(3) Standardseemne müügi pakend, EL väikepakend või neid sisaldav konteiner ja sertifitseeritud seemne EL väikepakend või neid sisaldav konteiner peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada plommi, turvakleebist, etiketti või pakendit rikkumata. Kui konteiner või müügi pakend märgistatakse klepetiketiga, võib sellega pitseerida konteineri või pakendi sulgemiskoha.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(4) Standardseemne müügi pakend, välja arvatud EL väikepakend, või neid sisaldav konteiner peab olema varustatud pakendamise eest vastutavat isikut identifitseeriva plommi või märgisega.

(5) Pakendatud ja märgistatud seemne müügi pakendit, välja arvatud standardseemne, standardseemne EL väikepakendit, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne pakendit võib avada ja uuesti sulgeda üksnes Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all, kui sellises müügi pakendis olevat seemet kavatakse pärast uuesti sulgemist turustada. Sellisel juhul peavad pakendi uuesti sulgemise kuupäev ja sõnad «Põllumajandus- ja Toiduamet» olema märgitud etiketile.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(6) Pakendaja peab arvestust automaatse proovivõtmisseadme kasutamise ja hooldamise kohta ning dokumenteerib ja säilitab järgmised andmed:

- 1) proovimahuti järjekorranumber;
- 2) automaatse proovivõtmisseadme seadistamise kuupäev ja kellaaeg;
- 3) taimeliik, mille seemnepartiist proov võeti, sort, partii number ja partii suurus;
- 4) ühendproovi suurus;
- 5) automaatse proovivõtmisseadme hooldamise kuupäev ja tehtud töö.

[RTL 2009, 25, 323 - jõust. 20.03.2009]

(7) Pakendaja peab arvestust etikettide trükkimise kohta, säilitades iga partii kohta ühe trükitud etiketi ja kõik trükitud kasutamata või rikutud etiketid, ning dokumenteerib ja säilitab etikettide trükkimise kohta järgmised andmed:

- 1) etiketi trükkimise kuupäev;
- 2) taimeliik, sort, kategooria;
- 3) partii number ja partii suurus;
- 4) trükitud etikettide arv, trükitud etiketi number või vahemik, kasutatud etikettide arv.

[RT I, 20.12.2013, 1 - jõust. 31.12.2013]

§ 15. Pakendamisluba

[Kehtetu - RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

§ 16. Nõuded standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne pakendajale

(1) Standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne pakendamise korral määrab pakendamisloa omanik pakendamise eest vastutava isiku ning teavitab sellest Põllumajandus- ja Toiduametit.

(2) Standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne pakendamise eest vastutav isik:

- 1) teavitab Põllumajandus- ja Toiduametit pakendamise alustamise ja lõpetamise kuupäevadest;
- 2) peab arvestust standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne partiide pakendamise üle ning säilitab seda arvestust vähemalt kolm aastat;
- 3) võtab seemneproovi igast pakendatud standardseemne, säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne partiist ning säilitab neid proove vähemalt kaks aastat.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

§ 17. Märgistamine

(1) Nõuetekohane etikett kinnitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all mis tahes kategooria sertifitseeritud seemne müügi pakendi, välja arvatud sertifitseeritud seemne EL väikepakendi välisküljele või läbipaistva pakendi sisse selliselt, et etikett oleks loetav. Kasutada võib isekleepuvat etiketti.

[RT I, 20.12.2013, 1 - jõust. 31.12.2013]

(1¹) Nõuetekohase säilitussordi seemne, säilitussordi standardseemne ja eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootja etiketi kinnitab pakendaja müügi pakendi välisküljele või läbipaistva müügi pakendi sisse selliselt, et etikett oleks loetav. Kasutada võib isekleepuvat etiketti.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(1²) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/2313, milles sätestatakse liidu territooriumil vedamiseks vajaliku ning kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajaliku taimepassi vormi nõuded (ELT L 331, 14.12.2017, lk 44–52), nimetatud taimepassi andmed kantakse järgmiste taimeliikide seemne müügi pakendi etiketile:

- 1) harilik paprika (*Capsicum annuum* L.);

- 2) harilik tomat (*Solanum lycopersicum* L.);
 - 3) harilik sibul ja pesasibul (*Allium cepa* L.);
 - 4) kortsteraline hernes, siledateraline hernes, suhkruhernes (*Pisum sativum* L. (partim));
 - 5) porrulauk (*Allium porrum* L.);
 - 6) pölduba (*Vicia faba* L. (partim));
 - 7) pöösasuba ja lattuba (*Phaseolus vulgaris* L.).
- [RT I, 03.07.2020, 7 - jõust. 06.07.2020]

(1³) Lõiget 1² ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4–104), artiklis 81 sätestatud juhul.

[RT I, 03.07.2020, 7 - jõust. 06.07.2020]

(2) Kõõgiviljaseemne müügi pakendi etiketil ettenähtud teabe trükkimisel müügi pakendile trükitakse teave kustumatult otse pakendile. Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja lisab etiketile § 19 lõike 1 punktides 3, 4 ja 16 nimetatud teabe.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(3) Sertifitseeritud seemne väikepakendi ja standardseemne pakendi välisküljele kinnitab tootja etiketi pakendaja. Tootja etikett peab olema etiketist selgelt eristatav.

(4) Enne etiketi trükkimist teavitab tootja või tegevusloaga seemneproovi võtja Põllumajandus- ja Toiduameti vajaminevate etikettide arvust.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet määrab sertifitseerimise otsuses seemnepartii numbri ja trükkida lubatavate etikettide arvu.

[RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.01.2019]

(6) Geneetiliselt muundatud sordist pärineva seemne puhul märgitakse sertifitseerimise otsusele, etiketile ja muule dokumendile sellekohane teave.

[RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.01.2019]

(7) Teave seemne keemilise töötlemise kohta märgitakse etiketile ja pakendile või selle sisse. Kui seemne keemiliseks töötlemiseks kasutatakse taimekaitsevahendit, esitatakse märgistusel taimekaitsevahendi nimetus, taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine nimetus, hoiatuslaused ja vajaduse korral taimekaitsevahendi loas esitatud riskide vähendamise meetmed.

[RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.02.2018]

§ 18. Etiketi nõuded

(1) Etiketi, välja arvatud EL väikepakendi etiketi minimaalne suurus on 110×67 mm.

(2) Supereliitseeme etikett, kaasa arvatud EL väikepakendi etikett, on valget värvi violetse diagonaalse triibuga, eliitseemne etikett, kaasa arvatud EL väikepakendi etikett, on valget värvi, sertifitseeritud seemne etikett, kaasa arvatud väikepakendi etikett, on sinist värvi, standardseemne tootja etikett, kaasa arvatud väikepakendi tootja etikett, on tumekollast värvi, teises liikmesriigis või samaväärseks tunnistatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne etikett on halli värvi ning "Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse" § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatava seemne tootja etikett on oranži värvi.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(3) Lõikes 2 sätestatud nõuet standardseemne tootja etiketi värvi kohta ei kohaldata lõppkasutajale turustamiseks mõeldud pildiga EL väikepakendi suhtes, mille etiketil ettenähtud teave on trükitud otse pakendile.

[RT I, 03.07.2020, 7 - jõust. 06.07.2020]

(4) Kasutatav etiketi materjal peab olema rebenematu ning etiketile trükitud kirjed peavad olema kustumatud.

[RTL 2010, 25, 439 - jõust. 22.05.2010]

§ 19. Etiketile märgitav teave

(1) Supereliit- ja eliitseemne ning sertifitseeritud seemne, välja arvatud sertifitseeritud seemne EL väikepakendi etiketile märgitakse:

[RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.02.2018]

- 1) sõnad «EL nõuded ja standardid» või «*EC rules and standards*»;
 - 2) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
 - 3) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud ... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud ... (kuu ja aasta)»;
 - 4) seemnepartii number;
 - 5) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
 - 6) sordinimi ladina tähtedega;
 - 7) seemne kategooria ja selle lühend;
 - 8) tootjariigi nimi;
 - 9) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
 - 10) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;
- [RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

11) selle koostisosa nimi, mille all ta on registreeritud, koos viitega või ilma viiteta lõppsordile, kui Euroopa Liidu kõõgiviljakultuuride ühisesse sordilehte on registreeritud sisearetusliini või hübriidsort. Sisearetusliini ja hübriidsordi puhul, mis on ette nähtud kasutamiseks lõppsordi koostisosana, peab etiketil olema märgitud sõna «Koostisosa»;

12) sisearetusliini või hübriidsordi puhul muudel juhtudel selle koostisosa nimi, mille eliitseemnega on tegemist. Nimi võib olla antud koodina koos viitega lõppsordile ja koos viitega või ilma viiteta selle kohta, kas tegemist on isas- või emaskoostisosaga. Samuti peab etiketil olema märgitud «Koostisosa»;

13) sisearetusliini või hübriidsordi sertifitseeritud seemne puhul peab etiketil olema märgitud selle sordi nimi, mille seemnega on tegemist, ning sõna «Hübriidsort»;

14) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud ... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaberil lisada etiketi juurde;

15) [kehtetu - RTL 2007, 24, 429 - jõust. 25.03.2007]

16) Eestis pakendatud seemne puhul seemne puhtus, idanevus, 1000 tera mass ja taimetervise registri number.
[RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

(2) [Kehtetu - RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.02.2018]

(3) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/2313 lisas nimetatud taimepassi andmed kantakse hariliku paprika (*Capsicum annuum* L.), hariliku tomati (*Solanum lycopersicum* L.), hariliku sibula ja pesasibula (*Allium cepa* L.), kortsteralise herne, siledateralise herne, suhkruherne (*Pisum sativum* L. (partim)), porrulaugu (*Allium porrum* L.), põldoa (*Vicia faba* L. (partim)) ning põdsasoa ja lattoa (*Phaseolus vulgaris* L.) supereliit-, eliit- ning sertifitseeritud seemne müügipakendi etiketile või kui nimetatud taimeliigi seeme esineb seemnesegu koostises, siis selle segu müügipakendi etiketile.

[RT I, 03.07.2020, 7 - jõust. 06.07.2020]

§ 20. EL väikepakendi etiketile märgitav teave

(1) Sertifitseeritud seemne EL väikepakendi tootja etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid või «EC rules and standards»;

2) märgistamise eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;

3) pitseerimise kuu ja aasta, märgituna «pitseeritud ... (kuu ja aasta)» või viimase idanevuse määramise aasta. Võib märkida turustamise lõpptähtpäeva;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) sordinimi ladina tähtedega;

6) seemne kategooria: sertifitseeritud seeme («C» või «Z»);

7) sertifitseeritud seemne puhul viitenumber sertifitseeritud seemnepartii kindlaksmääramiseks;

8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe, välja arvatud kuni 500-grammise väikepakendi puhul.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(2) Standardseemne tootja etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid või «EC rules and standards»;

2) märgistamise eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;

3) pitseerimise kuu ja aasta, märgituna «pitseeritud ... (kuu ja aasta)» või viimase idanevuse määramise aasta. Võib märkida turustamisaja lõpu;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) sordinimi ladina tähtedega;

6) seemne kategooria: standardseeme ja selle lühend «ST»;

7) märgistamise eest vastutava isiku antud partiinumber;

8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe, välja arvatud kuni 500-grammise väikepakendi puhul.

(3) Säilitussordi ja säilitussordi standardseemne tootja etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;

2) etiketi paigaldamise eest vastutava pakendaja ärinimi ja aadress või tunnusmärk;

3) müügipakendi pitseerimise kuu ja aasta, märgituna «Pitseeritud ... (kuu ja aasta)» või viimase seemneproovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov võetud ... (kuu ja aasta)»;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) sordinimi ladina tähtedega;

6) sõnad «Säilitussordi sertifitseeritud seeme» või «Säilitussordi standardseeme»;

7) päritolupiirkond;

8) seemnetootmispkiirkond, kui see erineb päritolupiirkonnast;

9) seemnepartii number;

10) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

11) granuleeritud pestitsiidide, puhtimisainete või muude tahkete lisandite kasutamise korral keemilise töötuse või lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(4) Eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemne tootja etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid» või «EC rules and standards»;

2) etiketi paigaldamise eest vastutava pakendaja ärinimi ja aadress või tunnusmärk;

3) müügipakendi pitseerimise kuu ja aasta, märgituna «Pitseeritud ... (kuu ja aasta)» või viimase seemneproovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov võetud ... (kuu ja aasta)»;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) sordinimi ladina tähtedega;

6) sõnad «Sort, mis on aretatud eritingimustes kasvamiseks»;

7) päritolupiirkond;

8) seemnetootmispkiirkond, kui see erineb päritolupiirkonnast;

9) seemnepartii number;

10) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

11) granuleeritud pestitsiidide, puhtimisainete või muude tahkete lisandite kasutamise korral keemilise töötuse või lisandi laad ning

ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe.

[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(5) Seemnesegu EL väikepakendi tootja etiketile märgitakse:

- 1) sõnad "EL nõuded ja standardid" või "EU rules and standards";
- 2) märgistamise eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;
- 3) märgistamise eest vastutava isiku antud partiinumber;
- 4) pakendi sulgemise aasta, märgituna "Suletud... (aasta)" või idanevuse analüüsi proovi võtmise aasta, märgituna "Proov võetud... (aasta)" või mäрге "Kasutada (parim) enne...(kuupäev)";
- 5) sõnad "... (liiginimetuse) sortide segu";
- 6) sordinimi;
- 7) andmed segu koostise kohta, väljendatuna netomassi või seemnete arvu suhtena;
- 8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe.

[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(6) "Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse" § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatava seemne tootja etiketile märgitakse:

- 1) seemnepartii number;
- 2) pakendi sulgemise kuu ja aasta;
- 3) liiginimi ladina ja eesti keeles;
- 4) aretusnumber, sordinime ettepanek või kinnitatud sordinimi ning sordi sordilehte võtmiseks esitatud taotluse number selle olemasolu korral;
- 5) sõnad "Sort ei ole sordilehte võetud";
- 6) sõnad "Ainult tootmiskatseteks";
- 7) geneetiliselt muundatud sordi puhul sõnad "Geneetiliselt muundatud sort";
- 8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;
- 10) Eestis pakendatud seemne puhul andmed seemne puhtuse ja idanevuse kohta, 1000 tera mass ning taimeterwise registri number.

[RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

§ 21. Ühendusevälisest riigist imporditud seemne etiketile ja tootja dokumendile märgitav teave

Ühendusevälisest riigist imporditud üle kahekilogrammise seemnekoguse turustamisel märgitakse etiketile või tootja dokumendile:

- 1) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 2) sordinimi ladina tähtedega;
- 3) kategooria;
- 4) sertifitseerimisasutuse nimi ja tootjariigi nimi või selle tähis;
- 5) eksportiva riigi nimi;
- 6) importija nimi;
- 7) deklareeritud neto- või brutokaal.

§ 22. Lõpuni sertifitseerimata seemne etiketile ja saatedokumendile märgitav teave

(1) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnistatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne etiketile märgitakse:

- 1) põldtunnustamise eest vastutava pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;

[RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

- 2) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
- 4) põllu number või partiinumber;
- 5) seemne kategooria ja selle lühend;
- 6) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 7) sõnad «Lõpuni sertifitseerimata seeme».

(2) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnistatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne saatedokumendiks on põldtunnustamist tõendav dokument, millele märgitakse:

- 1) dokumendi väljastanud pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;

[RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

- 2) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
- 4) seemne kategooria ja selle lühend;
- 5) seemne tootmise algmaterjaliks olnud seemnepartii number või andmed kategooria kohta ja selle riigi nimi või nende riikide nimed, kus seemne on sertifitseeritud;
- 6) põllu number või partiinumber;
- 7) hektarites selle põllu pindala, millel etiketiga varustatud seeme on toodetud;
- 8) koristatud seemne kogus ja pakendite arv;
- 9) laboratoorse eelanalüüsi andmed, kui see on nõutud;
- 10) sertifitseerimisasutuse tõend selle kohta, et põldtunnustamise nõuded on täidetud.

§ 23. Etiketi kehtivusaeg

- (1) Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud köögiviljaseemne partii etikett kehtib kaks aastat müügipakendi sulgemise kuupäevast alates.

(2) Kõõgiviljaviljaseemne sertifitseerimist tõendavaks dokumendiks oleva etiketi kehtivusaega võib seemnepartii omaniku taotlusel pikendada.

(3) Etiketi kehtivusaja pikendamiseks kontrollitakse kõõgiviljaseemne idanevust, võttes selleks seemne idanevuse kordusproovi.

(4) Kui seemnepartii on sertifitseeritud seemne idanevuse kohta kehtestatud nõuete kohane, pikendatakse etiketi kehtivust kahe aasta võrra. Etiketele tehakse selle kohta § 19 lõike 1 punkti 14 kohane märge.

(5) Ümberpakendamise korral väljastatakse uued etiketid ning etiketele märgitakse müügipakendi sulgemise kuupäevana esialgse müügipakendi sulgemise kuupäev.

5. peatükk KÕÕGIVILJAKULTUURIDE SEEMNE TURUSTAMINE

§ 24. Turustamise nõuded

(1) Turustada on lubatud sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse kõõgiviljakultuuride sordilehte võetud sordi sertifitseeritud ja nõuetele vastavat seemet või õigusaktis sätestatud juhul nõuetele mittevastavat seemet või kvaliteedinõuetele vastavat standardseemet.
[RT I, 20.12.2013, 1 - jõust. 31.12.2013]

(2) Tööstusliku siguri (*Cichorium intybus* L.) seemet on lubatud turustada üksnes sertifitseeritud seemnena.
[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(3) Turustatav seeme peab olema nõuetekohaselt pakendatud ning pakend peab olema nõuetekohaselt märgistatud.

(3¹) Paragrahvi 13 lõikes 4 nimetatud idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- või eliitseemet on lubatud turustada, kui selle etiketile on märgitud andmed seemne tegeliku idanevuse kohta või kui turustaja varustab müügipakendi etiketiga, millele on märgitud partii number, turustaja nimi ja aadress ning andmed seemne idanevuse kohta.
[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

(4) Lõpuni sertifitseerimata seemnepartii varustatakse § 18 lõikes 2 kehtestatud värvi ning §-s 22 nimetatud etiketiga ja põldtunnustamist tõendava dokumendiga.

(5) Säilitussordi seemet ja säilitussordi standardseemet turustatakse lisas 5 nimetatud koguses.
[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(6) Eritingimustes kasvatamiseks aretatud sordi seemet turustatakse üksnes § 14 lõike 2¹ alusel kehtestatud EL väikepakendis.
[RT I, 05.01.2011, 2 - jõust. 08.01.2011]

(7) Paragrahvis 2 nimetatud kõõgiviljakultuuride sama liigi erinevate sortide seemnesegu võib turustada üksnes juhul, kui seemnesegu iga koostisosa vastab standardseemne kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele, seemnesegu on pakendatud § 14 lõike 2 alusel kehtestatud EL väikepakendisse, on suletud § 14 lõike 3 ja märgistatud § 17 kohaselt.
[RT I, 27.12.2011, 1 - jõust. 30.12.2011]

5¹. peatükk KÕÕGIVILJAKULTUURIDE MAHEPÖLLUMAJANDUSLIKU HETEROGEENSE SEEMNE TOOTMINE JA TURUSTAMINE

[RT I, 16.12.2021, 1 - jõust. 01.01.2022]

§ 24¹. Mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded

Mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmisel ja turustamisel järgitakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1189, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 seoses teatavate perekondade ja liikide mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamisega (ELT L 258, 20.07.2021, lk 18–27), nõudeid.

[RT I, 16.12.2021, 1 - jõust. 01.01.2022]

6. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

§ 25. Põldtunnustamise ning seemneproovi võtmise ja analüüsimise üle teostatava riikliku järelevalve sagedus ja ulatus

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja tehtud põldtunnustamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab tegevusloaga seemneproovi võtja sertifitseerimiseks esitatud seemnepartiide üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab automaatse proovivõtmisseadme kasutamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab seemnekontrolli laboratooriumis proovide analüüsimise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

[RT I, 26.03.2019, 1 - jõust. 01.04.2019]

7. peatükk

RAKENDUSSÄTED

§ 26. Määruse rakendamine

(1) Enne 1. maid 2006. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud köögiviljakultuuride seemne pakendatud seemet võib turustada kuni kauba lõppemiseni.

(2) Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. maist 2006. aastal.

(3) Enne 25. märtsi 2007. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud köögiviljakultuuride seemne pakendatud seemet võib turustada kuni etiketi kehtivusaja lõpuni.

[RTL 2007, 24, 429 - jõust. 25.03.2007]

(4) Harilikku tomati seemet, mille etiketil või pakendil on märgitud ladinakeelne liiginimi *Lycopersicon esculentum* Mill., võib turustada kuni etiketi kehtivusaja lõpuni või kuni sellele märgitud turustamise lõpptähtpäevani või kuni pakendite või pakendatud seemne lõppemiseni.

[RT I, 28.02.2014, 4 - jõust. 31.03.2014]

¹ Nõukogu direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 33–59), muudetud määrusega (EÜ) nr 1829/2003 (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1–23) ja direktiividega 2003/61/EÜ (EÜT L 165, 03.07.2003, lk 23–28), 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), 2006/124/EÜ (ELT L 339, 06.12.2006, lk 12–15), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), 2013/45/EL (ELT L 213, 08.08.2013, lk 20–21), (EL) 2019/990 (ELT L 160, 18.06.2019, lk 14–22), (EL) 2020/177 (ELT L 41, 13.02.2020, lk 1–77), (EL) 2020/432 (ELT L 88, 24.03.2020, lk 3–7) ja (EL) 2021/971 (ELT L 214, 17.06.2021, lk 62–65);

komisjoni direktiiv 2009/145/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid traditsiooniliselt teatavates paikkondades ja piirkondades kasvatatud ja geneetilisest erosioonist ohustatud köögivilja rahvaselektsioonsortide ja -sortide ning selliste köögiviljasortide heakskiitmiseks, millel ei ole põllukultuuride tööstusliku tootmise puhul tegelikku väärtust, kuid mis on aretatud eritingimustes kasvamiseks, ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete turustamiseks (ELT L 312, 27.11.2009, lk 44–54), 2013/45/EL (ELT L 213, 08.08.2013, lk 20–21), 2016/317/EL (ELT L 60, 05.03.2016, lk 72–75).

[RT I, 27.07.2022, 1 - jõust. 31.08.2022]

Lisa 1 Köögiviljakultuuride seemne kvaliteedinõuded

[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]

Lisa 2 Seemnetunnistuse sisu ja vormi nõuded

[Kehtetu - RT I, 27.01.2018, 1 - jõust. 01.01.2019]

Lisa 3 Seemneproovi suurused

[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]

Lisa 4 Taotluse vorm pakendamisloa saamiseks

[Kehtetu - RT I, 18.06.2014, 1 - jõust. 01.07.2014]

Lisa 5 Säilitussordi seemne ja säilitussordi standardseemne turustada lubatud kogused

[RT I, 05.06.2020, 1 - jõust. 01.07.2020]

Lisa 6 Köögiviljakultuuride seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate loetelu ja nende esinemise lubatud piirmäärad

[RT I, 02.03.2021, 2 - jõust. 05.03.2021]